

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2014. június 8.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

Szentlélek Isten, szállj le ránk!

XXIV. évfolyam 2. szám

Mivel az ember társas lény, egyedül nem megy semmire. Kellenek a biztos, szilárd pontok, a teherbíró és erőslelkű társak. Arra lehet támaszkodni, aki akar is segíteni. Ha valaki nem szilárd és kitartó, az nem bírja a terheket, olyan, mint a homokra építő ember.

Homokra építeni lehet gyors és látványos, de bolondság, mert nem bírja a viharokat. Sziklára építeni keményebb munka és fáradságos, de tartós és védelmet ad.

Emberi vonatkozásban nagyon fontos figyelni arra, hogy mit mutat a tapasztalat: az idő múlása kikezd sok földi dolgot. Sokszor azért hull szét egy házasság, egy család, egy kapcsolat, mert már eleve bizonytalan ígéretre épült. Ilyenre baljós dolog támaszkodni. Megnyugtató dolog viszont egy összetartó közösségre, vagy olyan személyekre támaszkodni, akik nemcsak kapni akarnak, de adni is. Egy összetartó és jó közösség feszültségoldó, egy-két labilis embert elbír, ezért is biztos támpont.

A mai világ gyorsan változik, sok minden szét hullik, az emberek sodródni, ígéreteiket nem tartják be, nem találják a fogódzó pontokat, a szilárd jellemű társakat.

Kire, mire támaszkodhatunk?

Még az önző ember is, akarva akaratlanul, támaszkodik mindarra és mindazokra, amiket, vagy akiket használ, (vagy inkább kihasznál). A jószívű és tisztakezű emberekre lehet támaszkodni, mert ők nem érzik úgy, hogy kihasználják őket. Gondoljunk a haldokló Jézusra, aki úgy rendelkezett, hogy szent anyjára, Máriára mindenki támaszkodhat. De neki is elrendelte Szent Jánost földi támaszul.

Vagy emlékezzünk arra a 38 éve beteg emberre, akit Jézus szombaton meggyógyított bénaságából. Ő is emberek közt élt, de senki nem akadt, aki segített volna neki elsőként belépni a Betesda-fürdő vizébe, hogy meggyógyuljon, minek előtte azt az angyal fölkhavarta.

Sokszor az emberek gondoskodnak arról, hogy öreg korukban legyen kire és mire támaszkodniuk. Ez, ha bejön, nyugodtabb öregkort jelent. De egyedül csak a vagyonra, vagy emberekre támaszkodni, balgaság és sok szomorúsággal jár.

Támaszkodjunk a szerető Jézusra, mert ő bűneink és gyengeségeink ellenére is szeret, és hazavezet bennünket az örök hazába.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

A hit dott megnyugvást... »

Beszélgetés Kovács Lászlóval, a Szent Anna Főplébánia képviselő-testületének...

Írásunk a 2. oldalon →

Úti csomag... »

Szeptember elején bemegyek a munkahelyemre...

Írásunk a 6. oldalon →

Csigalépcső »

Frissen csobogó patakánál ülök, hűs vizére csendes hajnalon-alkonyon...

Írásunk a 13. oldalon →

LAPZÁRTA!

Következő számunk 2014. augusztus 31-én, vasárnap jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket 2014. augusztus 3-ig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

A hit adott megnyugvást és erőt a nehéz években

BESZÉLGETÉS KOVÁCS LÁSZLÓVAL, A SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK TAGJÁVAL

Kovács László és Zsiros Szilvia az Alföldi Nyomda dolgozóiként egy vállalati kiránduláson ismerkedtek meg egymással, majd két évvel később, 1990-ben összeházasodtak. Rá két évvel megszületett első lányuk Dorottya, aki jelenleg Budapestre jár egyetemre. Öt és fél évvel később érkezett Sarolta lányuk, 2001-ben pedig Réka.

– Dorottya katona lesz – kezdi a család bemutatását Kovács László. – A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen tanul, katonai gazdálkodó közgazdász szakon. Sarolta biológia-kémia szakos a Tóth Árpád Gimnáziumban, ő orvos szeretne lenni, Réka pedig hatodikos a Dózsa György Általános Iskolában. Felnőtt korában szeretne mintagazdaságot üzemeltetni, ahol semmi műtrágya, semmi vegyszer nincs, csak biogazdálkodás, biozöltség, biogyümölcs, bioállatok, kápirgáló tyúkokkal, úszkáló kacsákkal, gágogó libákkal. A feleségem tipográfus egy kis nyomdában, gyártás-előkészítő. Én jelenleg tanítok a Baross Gábor Középiskola, Szakiskola és Kollégiumban gépész alapozó tantárgyakat. Egyébként gépészmérnök vagyok, meg nyomdamérnök, és most végzem Nyíregyházán a mérnöktanárit, hogy példát mutassak a holtig való tanulásról majd ötven évesen.

– *Mikor ismerkedett meg a vallásos élettel, hogyan került a közelébe?*

– Ez nagyon jó kérdés, én ugyanis református családba születtem, de nem voltam megkeresztelve. Felmenőim évszázadokra visszamenően debreceniek. Idős szülők kései gyermekeként születtem. Akkor még nem volt gyés, így gyakorlatilag a nagyszüleim neveltek, akiknek négy gyermekük volt, és hozzá gerinces, határozott elképzelésük a világról. Nekem a templomi élet nem volt újdonság. A feleségem viszont vegyes házasságból született, édesapja református, édesanyja katolikus, és ő katolikus nevelésben részesedett. Gyakorlatilag az ő révükön lettem katolikus. Úgy éreztem, hogy megtaláltam, amit keresek, egyrészt Szilviát, másrészt a hitet.

– *És most a Szent Anna Főplébánia képviselő-testületének tagja.*

– Igen, ez a harmadik évem, de én amolyan visszatérő lélek vagyok, mert 1995 és 2004 között a Szent László plébániának is képviselő-testületi tagja voltam. Csak aztán elköltöztünk arról a környékről, és gyülekezetet is váltottunk.

– *Egyébként, szervező, nyüzsgő alkat?*

– Voltam. Csak aztán megkeseredtem egy időben. Elveszítettem a talajt a lábam alól, egy átszervezés következtében a munkahelyemet is. Sokat csalódtam akkor az engem körülvevő világban, a közvetlen környezetemben, természetesen nem a családomban, abban támaszt találtam. Abban az időben kezdett szétesni minden. A feleségem meg mondta: ha van időm, akkor próbáljak meg minden reggel misével kezdeni. Időm sajnos volt, bár akadt mit csinálnom, de a délelőtti órákra többnyire szabaddá tettem magam, ha nem kellett megjelenem valamilyen állásinterjúnak nevezett színjátékon. Így hetente háromszor-négyszer részt vettem misén, ami nagyon sokat jelentett, és nagy erőt adott ahhoz, hogy a sokszor felfoghatatlan és értelmetlen állásinterjút elviseljem, akár mint ember, akár mint szakember.

– *Mit adott az az időszak? Hitet az emberekben, vagy erőt, hogy elfogadjuk, nem tökéletes a környezetünk?*

– Először is adott egy megnyugvást. Mindenkinek ajánlom, hogy ha teheti, minden reggel menjen el templomba. Ad egy megnyugvást, ami nem azonos a beletörődéssel. A beletörődés egy számomra rossz állapot elfogadása. A megnyugvás pedig annak a tudata, hogy egy számomra rossz, vagy kedvetlen állapotból is lehet és van kiút. Tehát a templomba járás először is megnyugvást adott, majd erőt a változásra, változtatásra, hogy saját énünk megőrzésével találjunk kitörési pontokat, amelyek mindenki számára elfogadhatóak, de leginkább a saját lelkiismeretünk számára.

– *Mennyi ideig tartott ez a munkanélküliség?*

– Öt és fél évig.

– *Akkor nyilván adódtak anyagi nehézségek is. Erre milyen választ adott a mindennapos hitélet?*

**Kovács László
és családja,
legnagyobb lányuk,
Dorottya
kivételével**

– Számtalanszor adódott olyan helyzet, hogy szakozni kellett a csekkekkel, de olyan is előfordult, hogy egy-két napra kikapcsolták a gázt. Ennek a helyzetnek az elviseléséhez ad erőt, meg ahhoz, hogy ne a „majd lesz valahogy” gondolkodás uraljon bennem. Veszélyes gépekkel foglalkozó szakemberként mindig akadtak munkáim, csak kiszámíthatatlan időben, és elég nyomott munkadíjjal, mert a szakértők zöme másodállásként végzi ezt a fajta munkát. Szerencsére a feleségem végig dolgozott, az ő fix jövedelme biztosította az alapokat. Amikor már tényleg úgy nézett ki a helyzet – többször is –, hogy hét végére nem lesz mit enni, akkor csütörtökön, meg pénteken beesett egy váratlan munka, ami megoldotta a problémáinkat. Ezt én isteni gondviselésnek tekintem.

– *Mikor szűnt meg ez a nehéz helyzet?*

– 2011 őszén, nem is olyan régen. Pedig hetente 12-12 pályázatot adtam be.

– *Gondolkodott azon, hogy miért volt szükség erre az öt és fél éves nehéz időszakra?*

– Most már kezdek kikecmeregni a nehézségekből, most már merek tervezni. De hogy miért volt szükség az öt és fél évre? Rá kell nézni a lányaimra. Én apai, szülői hivatásként a gyermekeimmel kezdem el foglalkozni olyankor, amikor más, hasonló helyzetben lévő apa inkább elmegy a kocsmába.

– *Amikor bemutatta a családját, feltűnt számomra, hogy milyen céltudatosak a lányai. Lehet, hogy ennek a korszaknak is köszönhető?*

– Talán igen, bízunk benne! Én örömmel foglalkoztam velük, amit lehetett, megpróbáltam nekik átadni. Hitben, szeretetben, kitartásban. Úgy érzem, hogy ez meg is van a mindennapokban, a gyakorlatban.

– *Mit jelent a Szent Anna Főplébánia közössége?*

– Először is ott volt az esküvőnk, és ez az életem egyik legjelentősebb állomása. Ez külön töltest adott a házasságunknak. Mi nem a szépség, hanem a hit miatt tartottuk ott az esküvőnket. Ez egyfajta kötődés. Másrészt azt is érzem, hogy ott nem csak az fordul meg, aki hívó, hanem, aki kereső, aki kíváncsi. Mivel nagy gyülekezetről van szó, nagyon szoros kapcsolat nincs a tagok között, de azért tudunk egymásról. Egy falun mindenki ismer mindenkit, tud mindent a másikról. Itt ilyenről nincs szó. De például érdekes volt, hogy két-három hete ült mellettem egy nő, aki nem tudta, hogy mikor, mit kell csinálni. És amikor nyújtottam a kezem, visszakérdezett, hogy ennyi, nem haragszom? A hitem tartásában az ilyenek erőt adnak. Próbáljunk meg közelebb kerülni egymáshoz, amennyire lehet! A másik, hogy a rendszerváltás után több mint húsz évvel az emberek még mindig ott tartanak, hogy ha problémájuk van, csak a plébánoshoz fordulhatnak segítségért. De ebbe a plébánosok egy idő után belefáradnak. Pedig lehet, hogy sokszor én is tudnék segíteni. És szívem szerint szeretettel tenném!

Barna Attila

Aki csak katolikus iskolában tudta elképzelni tanulmányait

(GYŐRI SAROLTA, SVETITS, XII. A)

Az iskolában találkoztunk először. Ragyogó szemű, mosolygós arc közeledett felém, s jelentette ki: „Biztos engem tetszik keresni.” Mintha már réges-rég ismertük volna egymást. Ez ő. Ez a természetes, kedves diáklány, egy a Svetits idei maturandusai közül: Győri Sarolta.

– *Mondj valamit családi helyzetedről!*

– Búszke vagyok szüleimre és testvéreimre. Négyen vagyunk testvérek. Öcsém Budapesten tanul, (szintén egyházi iskolában), mert ő a jégkorongnak kötelezte el magát, s ott van lehetősége magas fokon űzni ezt a sportot. Húgaim ide járnak a Svetitsbe. Kisebbik húgom III. osztályos, szép hangú népdalénekes, a nagyobbik V. osztályos, ügyesen kézilabdázik.

Ami téged illet, neked sem kell szégyenkezned képességeiddel – gondoltam magamban, – mert egy s más már megmutatott számomra a tavalyi tantárgyversenyek díjazottjainak névsora: I. díj angol nyelvből országos versenyen, a zsűri különdíja egy bibliai tárgyú prezentációért, vagy az, ahogy a világhálón olvastam nyilatkozatát a Szent Erzsébet Otthonban tett egyik látogatásakor... De előbb megkérdezem, mióta jár a Svetitsbe iskolába?

– Amióta iskolás vagyok. El sem tudnám képzelni, hogy ne itt tanultam volna mindig – mondja Sári.

– *Mi a jó egy katolikus keresztény iskolában?*

– Minden. Itt nemcsak tanítanak, de nevelnek, formálnak is minket. Kapunk egy biztos keresztény értékrendet, amihez igazodhatunk egész életünkben. Ez nem zárja ki a vidámságot, a sokirányú tevékenységet. Mi is például vagyunk négyen barátnők, akik, ha csak egy kis szabadidőnk van, beülünk egy süti mellett beszélgetni, együtt görkorizunk, járunk az osztállyal ifjúsági találkozókra, táborba. Volt például egy emlékezetes vízi táborozásunk a Tiszánál. Az ilyen kirándulásainkat osztályfőnöknők, Erika néni (dr. Suba Lászlóné) szervezi. De vele sokféle megyünk, nem csak sport jellegű megnyilvánulásokra, hanem

különböző kulturális eseményekre is. Jó néha elcsendesedni egy-egy lelkigyakorlaton...

Közben csatlakozik beszélgetésünkhöz „Erika néni”, a fiatalos, temperamentumos osztályfőnöknő is, akinek a Sáriról szóló szavaiból is látni, hogy jó pedagógiai érzékkel vezetheti osztályát, hogy tanítványai valóban keresztény vallási és erkölcsi alapokon álló, magas fokú ismeretekkel és sokoldalú műveltséggel bíró, értékes tagjai legyenek a társadalomnak.

– Még most áprilisban is felmegyünk az osztállyal Budapestre, egy színi előadásra. Mert olyanok a „gyerekeim”, hogy nem kell féltennem őket, hogy ez a „kicuccolás” tanulásuk, illetve az érettségi rovására menne. Különbözik Sári számomra az ideális diák – mondja a tanárnő. – Személyiségénél fogva erős benne a keresztényi lelkület. Mindenkivel megtalálja a hangot, mindig segítőkész. Minden évben mutattunk be valamilyen színdarabot, vagy színdarab részletet. Szinte mindannyiszor ő volt a főszereplő. Például a közösségért, nemzete szabadságáért kiálló bátor lány, Jeanne D’Arc szerepét mintha egyenesen rá szabták

Debreceni Katolikus Figyelő • A DEBRECENI SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA ÉRTESÍTŐJE • Megjelenik évente négyszer.

Impresszum

Felelős kiadó: Orosz Lőrinc

Szerkesztőség: Szent Anna Főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: szentannapl@gmail.com

Főszerkesztő: Záborszky László

E-mail: akolitus@freemail.hu;

Munkatársak: Barna Attila, Bérces Mária Klára,
Dr. Gáti Magdolna

Tördelés: Győri Attila

Fotók: Barna Attila,
Bérces Mária Klára,
Kovács Ágnes,

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda

Igazgató: Hajdú Károly

volna. Ha nem is ő az osztály legjobb tanulója, de például idegen nyelvekben különösen kiváló.

– *Tudom, hogy az olasz nyelv az egyik kedvenced. Az idén is szép díjakat szereztél a Festival d’Italiano versenyein. Olasz nyelvből már megvan az emelt szintű érettségid, angolul is kitűnően tudsz.*

– Megkaptam az olasz nyelv dallamossága, csodálom az olasz nép temperamentumát, az ország művészeti értékeit, gasztronómiáját. Voltam a római Taizé találkozón, ami nagy élmény volt számomra. Remélem, eljutok még Olaszországba. Esetleg tanulni is, de végleg sehol külföldön nem szeretnék élni.

– *Saját szavaiddal élve: „szíved csücske” a cserkészlet.*

– Harmadikos korom óta vagyok tagja ennek a szervezetnek. Őrsvezető vagyok. Szeretek közösségekben, a közösséggel és a közösségért dolgozni. Ez áll osztályközösségünkre is, és ez vonz a cserkészletben is.

Szeretnék továbbra is tenni érte, hogy mindenkori „csapatomból” igazi Istent, hazát, embertársait szerető és segítő ember legyem.

– *Úgy legyen! Bár sok Sárihoz hasonló fiatalunk lenne!*

Bérces Mária Klára

Kitüntetés

Örömmel vettük tudomásul, hogy 2014. május 1-vel Bosák Nándor megyéspüspök úr Reviczky Évának oklevelet adományozott. A „Pro Communitate Christiana”-díjat a debreceni Szent Anna egyházközség és a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye egész közössége javára végzett áldozatos szolgálatának elismeréséül kapta.

Kitüntetett testvérünk 2011 óta a Szent Anna Egyházközség Képviselő Testületének tagja. Tárgyakat adományozott az „Őseink Hite” kiállításához, és annak létrejöttét támogatta. Egyik legjelentősebb segítségnyújtása a 2011. július 26-án szentelt 315 kg-os harang adományozása volt. Része van abban, hogy a „Bagaméri Torma Kft.” német tulajdonosa is több mint egymillió forinttal segítette a harang elkészültét.

Jelentősen támogatta Pitti Katalin művésznő templomunkban 2012. június 17-én Áldás címen előadott nagy sikerű koncertjét. Segítette a templomról és az „Őseink Hite” kiállítás anyagáról szóló leporellók megjelenését. Szervezi, és részben finanszírozza az ez év december 6-án este 19 órakor tartandó adventi koncertet, amelyen Tokodi Ilona művésznő fog fellépni.

Támogatta a bagaméri görög katolikus templom felújítását, ahol december 23-án fel fog lépni a híres erdélyi Szentegyházi Gyermekkórus.

Most június 15-én a debreceni Jézus Szíve-templomban elhelyezett képek elkészültét és Pitti Katalin ottani fellépését is szervezte és támogatta. Mindezek mellett munkahelyén is végez missziós tevékenységet. Ő Bagamér község megbecsült munkaadója a német tulajdonban lévő cégén keresztül.

Testületünkben nem csak hangja van, hanem példájával, személyiségével sokak számára jelzi a „hogyant”, noha gondjai, nehézségei neki is vannak.

Áldja meg az ég Ura jóságáért és igazi keresztényi adakozó lelkületéért. Köszönjük Bosák Nándor püspök úr figyelmességét az elismerő oklevél miatt. Adjon erőt az Úr további munkájához! A Csáky Imre bíboros tiszteletére öntött harang érte is szól.

Hirdessék a Szent Anna harangjai Isten dicsőségét és a katolikus hit jelenlétét Debrecenben!

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Úti csomag egyetemistáknak

Szeptember elején bemegyek a munkahelyemre és a nagy nyári csendesség után hirtelen óriási tömeg. Hatalmas fejetlenség, senki nem tudja, mit hol talál, senki nem ismer senkit. Az éretlen gyermekarcok mellett a szeptemberi forróságban ott sorakoznak az élet által már edzettebb, de aggodalommal terhes szülői arcok... Ez a szülői aggodalom sajnos néha jogos. Az érettségi nem feltétlenül jelenti azt, hogy a gyermek valóban érett. Végképp nem azt, hogy önállóan megállja a helyét: nincs szüksége sem anyagi, sem lelki támaszra.

Ha az ember gyermeke leérettségizett, és elhatározta, hogy távolabbi város egyetemén folytatja tanulmányait, sok minden forgolódhat a büszke szülő fejében. A mi gyermekeink még picik. Én nem olyan régen végeztem az egyetemen, és átkerülve az asztal másik oldalára, tapasztalok bizonyos dolgokat. Ezek kapcsán vázlatosan – nyári átelmélkedés céljából – szeretném mind a leendő diákoknak mind szüleiknek felhívni a figyelmét néhány dologra melyeket jó szándékkal fel tudok idézni magamban.

A gyermek ne hagyja el a lelki életet. Erre minden városban megvannak a lehetőségek. Nem kell feltétlenül idegenkedni az ökumenikus jellegű kollégiumi bibliaköröktől sem. A protestáns testvérektől esetenként egészen praktikus és vidám dolgokat lehet tanulni.

A szülők és nagyszülők se felejtsek el imáikkal támogatni a gyermekeket.

„Ahol a te szíved, ott a te kincsed is.” Ha bulizni akarsz, akkor lesz néhány jó éved. Ha szerelmet akarsz, az is lehet. Tönkre tehetsz embereket, önmagadat, a családodat is. Az egyetem alapvetően lehetőséget ad, hogy emberileg többé válj tudásban, emberségben, önállóságban. Egy életre szóló döntés, hogy a röpke (!) 3–5 év alatt mit tűzöl ki magad elé. Abba tedd bele a szívedet!

A magvető története, kicsit sajátosan értelmezve: Te vagy a mag. Ki tudja hány diák életét pecsételi meg, vagy legalábbis a kezdetekben nagy nehézségeket okoz, ha rossz szobatársak közé, rossz csoportba vagy közösségbe kerül. A rossz társaságot ott kell hagyni! Az sem tragédia, ha ez félév- vagy évis-méltást jelent, vagy akár szak/szakirány esetleg egyetem(!) változtatást.

Ne puskázz! Semmit nem tanítanak hiába. Aki becsületesen végig küzdi az egyetemet, annak az államvizsgára csak ismételni kell. Aki puskázik, végül ugyanazt a papírt a kezébe kapja, de volt már rá példa, hogy puskázással végigjutó emberek szakmai alkalmatlansága miatt a munkaerőpiacon értéktelenné nyilvánítottak egyes felsőoktatási karok által kiadott diplomákat. Mindenkiét. Régen a diáktársadalom mélyen megvetette a puskázókat. Ma ez már

szinte sikk. Nem szabad követni! Ne törődj vele, hogy strébernek tartanak, mindenki „szétpuskázza az agyát” körülötted, és hülyének néznek. A lélek szava erre: „Elmégy mellettük!” Keserű lesz visszatekintened 10-20 év múlva, hogy hová jutottál, és hová jutottak ők.

Lelkesedés nélkül semmit nem lehet megtanulni. Az undok dolgokra is rá kell hangolódni, meg kell vele barátkozni, különben nem fog megragadni. A vizsgákra pedig nem úgy kell készülni, mintha kivégzésre menne az ember, mert akkor könnyen azzá is válik. Egy jó emberi találkozásra kell felkészülni. Nagy dolog ez, kiváltképp akkor, ha a tanár emberileg is nagy. A vizsgán pedig végre nem egy vagy a kétszázból, hanem ketten beszélgettek szemtől szembe. Tíz vagy húsz év múlva nagyon jó lesz öszetalálkozni.

A Jóisten kegyelmébe ajánlani minden tanulást, feladatot és vizsgát. Utána lehet nyugodtan teljesíteni vagy elbukni. Magam sorsán is megtapasztaltam, hogy egy évisméltéssel hány nagyszerű embert ismerhettem meg.

Legyél bevállalós, mint a Krisztus! Ha azt látod, hogy egy szakirányos tárgy felvétele esetén lehet választani egy puhány és egy erős tanár között, habozás nélkül válaszd az erősebbet! De mindig tartsd szem előtt a korlátaidat. Ismerd be magad előtt is, hogy mire vagy még képes, és mire nem. Az áttanult éjszakákkal nem kell dicsekedni, mindenkinek ezt az utat kell járnia. A virrasztás e különös áldozatos

formáját majd az egyetem után is lehet gyakorolni, mikor majd gyermekei lesznek az embernek.

A külföldi tanulmányi lehetőségeket ki kell használni. Főleg akkor, ha egyáltalán nem érzel rá készíttetést és nagyon félsz tőle. Lelki, önismereti gyakorlatként is felfoghatók ezek a lehetőségek. Éltre szóló megtapasztalás kipróbálni, hogyan reagálsz „idegenben”. Értékes barátokra tehetsz szert, és nagy valószínűséggel több leszel, mikor hazatérsz. Most még nevetségesen távolinak tűnik, de az egyetem után jön a család és a gyerekek. Életednek ebben a szakaszában teheted meg, hogy „az Élet karmai közé vedd magad”, és megpróbáld, hogy mire vagy képes. Majd ha jönnek a gyerekek, az ilyen utazgatásokkal kár elmulasztani egyetlen napot is, amit a gyermekeiddel tölthetsz. Ismerek olyan kutatót, aki tulajdonképpen nem látta felnőni a gyermekeit, és bevallotta, hogy a szakma soha nem fogja meghálálni, és megfizethetetlen mindaz, amit elmulasztott.

A világon az egyik legkegyetlenebb dolog embe-
reket rákényszeríteni, hogy kevesebbként éljék le az életüket, anélkül, hogy ezt eszükbe tudnák vésni. És talán az egyik legnagyobb butaság elfogadni azt, hogy nem lehetsz több. A „dukátjainkat” meg kell játszsanunk, mert számon kérik! Ez pedig nem önös érdek, hanem alapvetően azt határozza meg, hogy kiként leszel majd egyszer házastárs, édesanya, édesapa, és mit tudsz továbbadni gyermekeidnek, unokáidnak.

RN

KÉRJETEK ÉS KAPTOK (MT, 7,7)

- Egyházunkért, a pápáért, papokért, család-
mért, hívekért, rákos betegekért, lelki gyógy-
lásunkért, megtérésünkért, hazánkért,
betegségem keresztényi elfogadásáért, türe-
lért, szeretetért.
.....
- Beteg Borbála gyógyulásáért.
.....
- Lelki erősségért, kegyelemért, magam és az
egész világ megtéréséért, lelki sebek gyógyulá-
sáért, betegségek elviseléséért.
.....

- Műtét előtt álló daganatos beteg – az Önök
imái által Istentől – lelki és testi segítséget kér.
.....
- Pápáért, papokért, jó halál kegyelméért, megbé-
kélésért a lelkemben, szabadulásért, szerete-
téért, hazánkért, lelki gyógyulásért.
.....
- Lányom gyógyulásáért.
.....
- Családom békéjéért.
.....

Felhívás

A Debreceni Katolikus Figyelő szerkesztősége továbbra is várja azokat az Istennek címzett kéréseket, amelyekért mások is imádkozhatnak. Az imaszándékokat a Szent Anna székesegyház újságos polcán elhelyezett zárt dobozban is gyűjtjük, és az újság következő számában közzé tesszük.

Egy zenemű az újjáébredésről és a hitről

GONDOLATOK VERDI NABUCCO CÍMŰ OPERÁJA KAPCSÁN

A Miskolci Nemzeti Színház és a debreceni Csokonai Nemzeti Színház közös produkciójában került színre Verdi Nabucco című operája. Az előadásban szerencsésen találkoztak a szöveg (Temistocle Solera librettója), a zene (az olasz operairás fejedelmének, Giuseppe Verdinek, – 1813-1901 – muzsikája), egy 21. századi rendezői elképzelés, (Kesselyák Gergely, aki az opera karmestere is) és a szereplők kitűnő előadása.

A címbeli személy, Nabucco, azonos a történelemből és a Bibliából (Jeremiás jóvendölése, vagy Ezekiel könyve stb.) egyaránt jól ismert Nabucodonosorral (más forrásokban Nabucodnezár, i.e. 604-562). De az alkotástól ne várjunk sem törté-

nelmi, sem bibliai hűséget. Ismerjük el az író művészi, alkotói szabadságát, és fogadjuk el a rendezőnek a koncepcióját is, hogy a zsidó-babiloni szembenállást egy kozmikusabb jelentés irányába tágitotta ki.

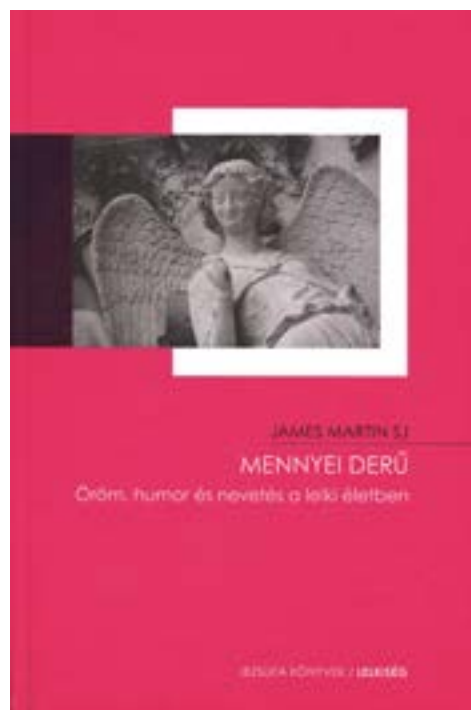
Nabucco Babilónia királyaként elfoglalja és lerombolja Jeruzsálemet, benne a zsidók „nagy templomát”, a zsidóság nagy részét pedig idegen fogságba kényszeríti. Győzelme gyümölcsét azonban nem sokáig élvezheti. Amikor nagyravágásában magát istennek képzei, az égből villám sújt le, és ő megőrül. Hatalomra vágyó nevelt leánya, Abigél, aki rabszolgasorból emelkedett ki, önmagát kiáltja ki uralkodónak. Nabucco közben rádöbben, hogy nagyravágásában saját édes leánya, Fenéna életét kockáz-

James Martin SJ Mennyei derű című könyvének ismertetése

Szükséges és hiánypótló ez a könyv nemcsak katolikusok számára, hanem minden szomorúságra, magányra hajló embernek, hiszen annyi minden befolyásol bennünket: időjárás, stressz, vérmezséklet stb. Tapasztalat szerint az öröm azokra jellemző, akik bensőséges kapcsolatban vannak Istennel. „Az öröm a legcsalhatatlanabb jele Isten jelenlétének” (Charden). A szentek többségének nagyszerű humorérzéke volt.

Lehet bántó a humor, ha átlép egy határt és sérti mások emberi mivoltát, mert ha valaki rajtunk nevet, az az egész napunkat tönkre teheti. Az öröm, a humor, a nevetés összefügg egymással. Aranyházú Szt. János a IV. században azt mondta: „a könnyek közelebb visznek Istenhez, mint a nevetés”. Ő úgy vélte, hogy Krisztus nem nevetett. Más gondolkodók mondják, hogy az emberi nevetés mindaddig, amíg örömteli és nem gúnykacaj, Isten ajándéka. A középkorban egyes országokban szokásban volt a „húsvéti nevetés”: a hívek kinevették a sátánt, akit a feltámadás kudarcra ítélt.

Szt. Tamás szerint örömet akkor érzünk, ha elérünk egy célt. Az öröm = boldogság Istenben. A valóságos öröm mindig egy kapcsolatról szól. A szenvedés, sebezhetőségünk miatt, közelebb visz Istenhez.

Azonban az örömhöz is azért vonzódunk, mert Isten vonz bennünket. Az öröm az életet adó hitből fakad, csak nem nyomja el semmi. Jézus példái között is sok a humoros. Például: ha lámpát gyújtunk, nem tesszük kosár alá, vagy: kenyér helyett nem követ ad az apa gyermekének. Szt. Tamás írásaiban biztat a játékra.

Nagy Szt. Vazul szerint a keresztényeknek nem szabad nevetniük, ezért eltiltotta a tréfát. Jónás könyvében több humoros epizód van; ez Isten humora. Az Ószövetségben az öröm lehet a hála

tatta, aki a zsidók fogságában van, s egy nemes zsidó ifjút, Ismaelt, Jeruzsálem királyának unokaöccsét szereti. (Megismerve a zsidók vallását maga is zsidó hitre tért.) A rabságban sínylődő zsidókban Zakariás főpap tartja a lelket. Előbb csitítja a szabadsága és szép hazája után vágyódó népet, majd kész akár harcuknak élére állni. A felcsendülő szabadság kórus nemcsak zeneileg egyik csúcspontja az operának, de gondolatiságánál fogva is. (A kórusnak az egész zeneműben döntő szerepe van, hiszen kórusoperáról beszélünk.) Idéznék abból a magyar fordításból, amelyet a hallgatóság is megkapott az előadás első szünetében, hogy szakmai irányítás mellett a zenét elsajátíthassa: „Súlyos átok gyanánt mindig újra/elzokog korszakokként a jajszó! / Ó, az Úr drága népét megáldja, / Túrve békén a vést, lesz remény!” Míg korábban Nabucco Baál, pogány isten imádatára akarta kényszeríteni a zsidókat, most – kitisztult elmével – már maga is a zsidók istenéhez

könyörög leányáért. Isten meg is hallgatja fohászatát. A darabban címszereplőnk visszaadja a zsidók szabadságát, Fenénát pedig engedi nőül menni Ismaelhez. Elhangzik az opera kulcsmondata: „Istent követve királyok királya leszek.” Ezért mondhatjuk a karmester-rendezővel: „Ez az opera a hitről szól, ami nagyon szerencsés módon nem kötődik egy valláshoz...” „A dolgunk, hogy megértsük, hogy a világ merre megy, s rá kell hagyatkoznunk a kozmosz változásaira, és akkor meg fogjuk találni az Istenhez vezető utat.”

Büszkéek lehetünk rá, hogy öt évvel a milánói bemutatás után, 1847-ben Budapesten is elhangzott az opera magyar nyelven, nem kisebb zenei nagyság vezényletével, mint Erkel Ferenc, aki csodálója volt Verdi új, lebilincselő zenéjének.

Bérces Mária Klára

vallásos kifejeződése. Jézus sokszor irányította a figyelmet az asztalközösség örömeire „Kérjétek és megkapjátok, hogy örömetök teljes legyen”. (Jn 16, 29) „Örüljétek az Úrban mindig! Újra mondom: örüljétek”. (Fil 4, 4) János evangéliumában Natanael kérdezte: „Jöhet valami jó Názáretből?” – erre Jézus így felelt: „Íme, egy igaz izraelita, akiben nincs álnokság” (Jn 1,46, 47). A 65. zsoltár öröme: hálát ad Istennek a javakért: földért, áldásos esőért, juhokkal teli mezőkért.

A szentek boldogsága az Istennel való szoros közelségükből és a belé vetett hitükből fakadó életszemléletükből ered. Szt. Lőrinc humora a rostélyon égve: „fordíts a másik oldalra és egyél”. Néri Szt. Fülöp előszeretettel csinált magából bolondot nyilvánosan.

Figyeljünk a Prédikátor könyve örök bölcsességére: „Ideje van a nevetésnek”. XXIII. János pápa figyelmeztet: „Ne vegyük magunkat olyan halálosan komolyan”. Assisi Szt. Ferenc mondta: „Hirdesd az evangéliumot, és ha szükséges használd a szavakat is”.

A humor hasznos fegyver a göggel szemben, de

elmélyíti az Istennel való kapcsolatot is. Sára és Ábrahám történetében nemcsak a vendégszeretet tükröződik, hanem humor is. Sára letagadta a nevetését. Az Úr szava: „De bizony neveltél”. „A vidám szív jót tesz a testnek, a nyomott kedély pedig elszarítja a csontokat”. (Péld 17, 22)

A humor előmozdítja a jó emberi kapcsolatokat is. Aki szereti hivatását, öröm fakad szolgálatából. Az öröm a hála legegyszerűbb formája. A jó hírre csakis örömmel lehet válaszolni. A humor, ha helyesen használják, épít, ha visszaélnék vele, rombol. Rátalálhatunk a derűre, ha felidézzük, hol volt jelen Isten életünkben. Keresztény életünk három pillére Szt. Pál szerint: az öröm, az ima és a hála. A hála arra indít, hogy mindenkor és mindenért mondjunk köszönetet Istennek. Nemcsak jól kell érezni magunkat a bőrünkben, hanem megélni, kitől kaptunk mindent és ezért hálát adni és így, Istenben bízva várni a jövőt.

Orosz Lőrinc
prépost-plébános

A SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA HÍREI

- ❖ Kirándulást szervezünk Észak-Erdélybe 2014. június 16–18. között. Jelentkezni lehet a plébánián.
- ❖ Gyermek hittanos nyári tábora június 30-tól július 5-ig lesz. Helye: Kölcse, vezeti: Zoltán atya.
- ❖ Papszentelés a Székesegyházban: 2014. június 28-án 10:00-kor.
- ❖ Újmisések: Ft. Olasz Lajos és Ft. Varga Lóránt közös szentmiséje a Székesegyházban 2014- július 6-án vasárnap este 6 órakor lesz.

- ❖ A Székesegyház Szent Anna búcsúját 2014. július 26-án szombat este 6 órakor tartjuk. Vendégünk: Ft. Dr. Linzenbold Levente teológiai tanár.
- ❖ Ebesen a Szent Lőrinc búcsút augusztus 10-én vasárnap, a 11:30-as szentmisében tartjuk. Vendégünk Ft. Dr. Lipták József hajdúszoboszlói plébános.

Szerk.

Testi és lelki bajok összefüggései

Több évvel ezelőtt a DOTE elméleti épületében az akkor még a Szent Anna Plébánián káplánként szolgálatot teljesítő Linczenbold Levente atya előadást tartott az orvostanhallgatóknak a testi és lelki sebekről, valamint ezek szoros kapcsolatáról és összefüggéséről. Bevallom az előadás meghallgatását követően magam is jobban kezdtem figyelni a környezetemben élő emberekre, és több kérdésre próbáltam választ találni.

Megfigyeléseim során azt tapasztaltam, hogy sajnos a XXI. század elejére az emberek nagy része elpogányosodott és ennek következtében elmagányosodik. Ebből eredően félelemmel lesz tele a lelke, ami bizony már az egészségére is rányomja a bélyegét. Vajon mikor kezdődött az ember magányossága, hiszen Ádám és Éva olyan jól elvoltak a Paradicsomban, amíg nem ettek a tudás fájának gyümölcséből. Az ember tudásával lenne a baj? Nem hiszem, hogy az ember tudása jelentené a problémát, hiszen az Isten azért engedi az embernek újabb és újabb ismeretek megszerzését, hogy éljen vele. A tudás lehet a legnagyobb áldás is, de ugyanakkor okozhatja a Földünk pusztulását is, ha nem jól alkalmazzuk. A természetben nagyon kevés az az egyed, amelyik magányos. A magányosságot leginkább az ember tudja a maga számára megteremteni. Főleg a városi ember szenved ettől, hiszen teljesen elszakadt a természettől. Tapasztalatom szerint nagyon sok a magányos és magába forduló ember, aki még azt sem tudja, ki lakik a szomszédjában. A magány pedig maga után vonja a félelmet, ami lelki betegséghez vezet. A félelem másik előidézője, hogy nem csak a természettől szakadtunk el, hanem az Istentől is, és ez a nagyon nagy baj. Félnünk a betegségektől, az öregedéstől, a természeti katasztrófáktól és még lehetne sorolni az okokat, hogy még mitől, s ez előbb vagy utóbb testi betegséghez vezet. Ha meghallgatnánk az Isten szavát, akkor mindez nagyrészt elkerülhető lenne.

A Szentírásban többször is elhangzik, hogy „*Ne félj!*” – csak az a baj, hogy nem figyelünk rá. Pedig az Isten keres mindnyájunkat – ugyanúgy, mint ahogy a Paradicsomban is kereste az első emberpárt, amikor elrejtöztek –, csak meg kellene hallani a hívó szavát és félelem nélkül rá kellene bízni magunkat. Sohasem felejtem el a Mama szavát, amikor egyedül maradt a Papó halála után és megkérdeztük tőle, hogy nem fél e egyedül. Azt válaszolta, gyermekem nem vagyok én egyedül, mert velem van az Isten, akkor mitől félnék?

Ha az ember elhagyottnak, magányosnak érzi magát, akkor megpróbál támaszt keresni, amire úgy érzi, hogy támaszkodhat, ebből pedig kialakulhat a szenvedély, ami megnyilvánulhat alkoholban, drogban, játékszenvedélyben, stb., ami pedig maga után vonja a testi betegségek sokaságának kialakulását is, de ez csak menedékpótlék. De ebből is ki lehet, és szerintem ki is kell törni. Vegyük csak Zakeus példáját, aki a pénzgyűjtés szenvedélyének a rabja volt. Azonban amikor Jézus megszólítja, megváltozik, mert találkozik a szeretettel, mégpedig Jézus soha el nem múló végtelen szeretetével, amit mi magunk is megtapasztalhatunk minden Húsvétkor, amikor is bebizonyította, hogy úgy szerette a világot, hogy még a kereszthalált is vállalta érettünk.

A másik probléma az ember önhittsége: amikor abban a hitben élünk, hogy mindent mindenkinél jobban tudunk. A fiatalok többsége, még sokszor az én gyermekeim is csak legyintenek, ha az idősebbek egy-egy megtapasztalt bölcsességre próbálják felhívni a figyelmüket. Sokszor bizony az ember önfejjű, önző és önámító, és nem hallja meg a hívó és tanácsot adó szót. Pedig úgy van teremtve, hogy nem lehet meg társ és az Isten nélkül. Ezt már a kereszténység kialakulása előtt az ősembereknél is megtapasztalhatjuk, valamit hittek, és tisztelték. Ezt kellene nekünk is tenni. Hinni és akkor megváltozhatna a mi életünk is, és vele együtt az egészségünk is jobbra fordulna. Ez történt velem is immár majd' két évtizeddel ezelőtt, amikor súlyos állapotban kórházba kerültem, és az egyik látogatás alkalmával ott az intenzív osztályon a legkisebb gyermekem megkérdezte tőlem: „*anya, ha te most meg fogsz halni, akkor mi mehetünk vissza az állami gondozásba?*” – amire azt feleltem, hogy nem szeretnék meghalni, és ha rajtam múlik, akkor az Isten segítségével életben maradok. Igaz, minden este azzal a fohással aludtam el a négy és fél hónapos kórházi tartózkodásom alatt, hogy még nekem feladatom van, hiszen ezt a három kisgyermeket még fel kell nevelnem; azért maradj velem, ne hagyjál el Istentem. Sikerült és a mai napig megköszönöm neki ezt a végtelen kegyelmet.

Merjünk megváltozni, az Isten erre biztosan lehetőséget ad a számunkra, mint ahogy Saul számára is biztosította a damaszkuszi úton. Az a kapcsolat, ami kialakult Jézus és közte, az tette Sault Pál apostollá.

De félelmeiből eredően lehet az ember pl. kínoosan pedáns is, aki úgy érzi, ha felborul körülötte a

rend, akkor az ő világa is összeomlik. De válhat olyaná is, aki szeretne maga körül szétépíteni minden kötöttséget. A lelki bajok testi problémákat vonzanak maguk után, sajnos így vagyunk összerakva. Nem egy orvos igazolta már, hogy az a betege, akinek a lelki élete rendben volt, vagy a betegség miatti elhatározásában tette azt rendbe, sokkal hamarabb meggyógyult, mint azok, akik nem hallgattak a hívó szóra. Ezért csak azt tudom ajánlani, amit az Írás is: „Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok – én megkönnyítlek titeket... Vegyétek

magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalmát. Az én igám édes, és az én terhem könnyű.” (Mt 11, 28-30)

Hallgassuk meg a hívó szavát, fogadjuk meg a tanácsát, és látni fogjuk, hogy a lelkünk megkönnyebbül majd, ettől pedig helyreáll az egészségünk, és az emberi kapcsolataink is jobbá válnak.

Csicsovszkiné Dr. Szilassy Emília

Torma, torma, torma...

Avárosi ember vélhetően ritkán találkozik a tormával, hacsak nem a bevásárlóközpontokban, vagy egy-egy élelmiszerüzlet polcán a konzervek, befőttek között. Ezért is tekinthető különleges és említésre méltó rendezvénynek a „Tormaút látványosságokkal és tormás étkek kóstolóval” címmel meghirdetett egynapos kirándulás, amelyen a Szent Anna Főplébánia képviselőtestülete vett részt.

Az invenciózus ötlet Reviczky Éva képviselőtestületi tag fejéből pattant ki, ami egyébként nem véletlen, hiszen Éva asszony az osztrák kézben lévő bagaméri Hungaro Torma Kft. üzletvezetője is.

Így 2014. május elsején Orosz Lőrinc prépost-plébános atya és Éva asszony vezetésével elindultunk a „tormaútra”. A testületi tagok közül többen ezen a vidéken nőttünk fel, azt gondoltuk, jól ismerjük ezt a tájegységet látványosságaival, különlegességeivel együtt. Tévedtünk.

Utunk első állomása a vámospércsi Kiss-Virág Cukrászda volt, amely káprázatos, helyben készített ízletes süteménykollekcijával bámulatba ejtett bennünket. Igen széles vevőkörével és különlegességeivel a képviselőtestület tagjait is magával ragadta.

Ezt követően látogatást tettünk a vámospércsi református templomba, ahol Ács Ferenc tiszteletes úr nagy szeretettel fogadott bennünket. Tőle megtudhattuk, hogy e templomból kísérte figyelemmel Bocskai István csapatai mozgását. Ács lelkész úr a templom falai között tartott beszédében az ökumenizmust helyezte előtérbe, majd közös himnuszéneklés után kézfogással búcsút intettünk neki.

Sűrű programsorozatunk következő állomáshelye Bagamér volt. Reviczky Éva asszony megmutatta nekünk a torma földön a palánták elültetésének, dugványozásának nehéz, erős kart igénylő mester-

ségét. Többen is megpróbálkoztak e nemes feladattal több-kevesebb sikerrel. De természetesen ez nemcsak az izommunkától, hanem a torma elültetése a föld nedvességtartalmától is függött. Éva asszony előadásából megtudhattuk, hogy Hajdú-Bihar ezen tájegysége jelentős hányadának a torma jelenti a mindennapi kenyeret, természetük által rengetegen élnek ebből a nagyobb bevétel reményében.

Bagamérban nem hagyhattuk ki a Szent Mihály és Gábor főangyalok-templomot, vagy közismertebb nevén a bagaméri görög katolikus templomot, ahol Jaczkó Dániel atya fogadott lelkesen bennünket. E templom és gyülekezete számos rendezvények ad otthont, aktív közösségi szellem működik – számolt be erről a tiszteendő úr.

Mintegy ötödik állomáshelye volt kirándulásunknak egy igazi természeti látványosság, melyre még a jelen lévő földrajz szakos kolléga is rácsodálkozott, a Bagaméri Művészeti és Általános Iskola udvarán található afrikai fenyőfajta, a numíbiai fenyő. Az iskola igazgatójának bemutatásából meg-

tudhattuk, hogy Európában ez a fenyőfajta nem őshonos, a hazája Észak-Afrikában található. Mind ezt figyelembe véve a bagaméri általános iskola udvarán két hatalmas fenyőfa vert gyökeret. Az eredetét nem tudni, mint azt sem, hogy hogyan, mi módon, ki hozta ide. Mindenesetre igazi természeti, botanikai kincsként őrzik.

Bagamérnak búcsút intve Álmosd felé vettük utunkat. Megtekintettük Kölcsey Ferenc emlékházát, ahol alaposan szemügyre vehettük azt a bizonyos híres kemencét, ami Kölcsey szemének vakságát okozhatta.

Az emlékháztól néhány száz méterre egy újabb meglepetés várt ránk. Elmentünk a Post-Mail-Art kiállítására. 2000. augusztus 8-án nyílt meg a különleges postai küldeményeket tartalmazó tárlat, amelyet Joseph Kadar, Párizsban élő magyar festőművésznek köszönhet az álmosdi lakosság. A művész úr anyai nagyszülei ugyanis Álmosdon éltek, az ő családi magángyűjteményükből ajánlotta fel le származottjuk Álmosd önkormányzatának e magánlevelezésből összeállított gyűjtemény egy részét, a nagyszülők emlékére.

13 óra körül már kissé megfáradtan, korgó gyomorral Kokad irányába indultunk vissza, ahol a Betekincs Étteremben fogyaszthattuk el „tormaebédünket”.

Előtte azonban Lőrinc atya Pro Communitate Christiana-díjat adott át Reviczky Éva asszonynak a közösségért, és az egyházért végzett munkája gyümölcseként. Éva csak néhány szót szolt köszönétképpen a meghatódottsága ugyanis nagyobb úr volt a szavaknál. Beszédében továbbra is a szolgálatot, és a támogatást tűzte ki tevékenységének céljául.

Elkezdődött a „tormaebéd”. Sokan itt ettek életükben először tormakrémlevest. Mondhatni felejt-

hetetlen élmény volt ez az ízvilág. Akkor volt, akinek az jutott eszébe, hogy a „torma nem más, mint Isten nagy ajándéka”. Közben az asztaloknál a torma kiváló élettani hatásairól folyt az elmélkedés. S Reviczky Éva asszony már ekkor, mintegy sejtelmesen elővetítette, hogy nemcsak leves, hanem ún. „tormasütemény” is létezik, amelyet kirándulásunk utolsó állomásán, a Hungaro Torma Kft. telephelyén meg is kóstolhatunk. No, ez minden képzeletet felül múlt... Tormából készített sütemény?

A visszafelé vezető úton tehát látogatást tettünk Éva asszony munkahelyén, a Hungaro Torma Kft.-nél. Megnéztük, hogyan, hány fokon tárolják, raktározzák a tormát piacra kerülés előtt. A hűtőházakba is bemehettünk. Utunk legvégén pálinkakülönlegességek vártak ránk, és a híres tormasütemény „Reviczky-módra”.

Szép nap volt, tartalmas, különleges, köszönjük. Azt hiszem, életünk idejének eseményzuhatagában erre a május elsejére mindig emlékezni fogunk.

Isten áldja a szervezőket!

Dr. Gáti Magdolna

Egészségügyi szempontok

A tormát évszázadok óta gyógyító hatású növényként és fűszernövényként is szeretjük. 114 mg/100g aszkorbinsav tartalmával kétszer annyi C-vitamin található benne, mint a citromban. 100 mg fedezi a napi szükségletet: ezért hívják „bajor citromnak” is. Ezen kívül élettanilag fontos ásványi anyagokat és nyomelemeket is tartalmaz. Csípős ízt a benne található illóolajoknak köszönheti.

- A tormában fellelhető allicin és singrin nevű összetevők antibiotikumként hatnak.
- A németek ezért nevezik a tormát „német penicilinné” és a gyógyászatban alkalmazzák megfázás vagy bélfertőzés esetén.
- Borogatásként is ajánlott, de nem közvetlenül a bőrrel érintkezve!
- Étvágyfokozó hatása is ismert.

Hungaro Torma Kft.

Csigalépcső

Friszen csobogó pataknál ülök, hús vizére csendes hajnalon-alkonyon őz s szarvas jár. Nézem, túlpártja a síkból buja erdő borította oldalakon át miként ágaskodik égkarcoló ormokká. Az estkormos bércek köré szürke gomoly kavargó, mint Áldozócsütörtökön, Urunk mennybemenetelekor. Hallom, mögülem a falvak templomaiból, akár teli kaptárból a méz, kicsordul, ájtatosan zeng: „Galileai férfiak, mit álltok itt az égre nézvéen?” Én is le-fel bá-méskodok, emlékek, gondolatok közé lapozok...

Egyik ismerősömmel, aki katolikus környezetben nevelkedett, ám elvhű ateistaként él, tán legéremibb, legtermékenyebb beszélgetéseim folytatom. Ezek során a dialektika, a metafizika eszközeivel, érvrendszerével a dolgok legmélyén pislákoló fényeket keressük, s előbb-utóbb, akarva-akaratlan többnyire átlépjük az ember és a transzcendencia határait, ami, világnézet-különbségünk ellenére, nem lehetetlen. Sőt! (E magasságokban gyakorta feltűnik, az istentagadás igen furcsa vallás.)

Kant, német filozófus, aki gazdagon művelte, fejlesztette a dialektikát, esztétikájának szállóigévé vált meghatározása szerint: „Szép az, ami érdek nélkül tetszik.”

Simone Weil, francia filozófus és misztikus így fogalmaz: „A szép magában foglalja a pillanatnyi lét és az örökkévalóság egységét.” Illetve a még teljesebről: „A szépség a véletlennek és a jónak egymásra találása.”

Tarkovszkij, orosz filmrendező, forgatókönyvíró vallja: „A művészet az ember legjobb képességeiről szól: a Hítről, a Reményről, a Szeretetről, a szépségről, az Imáról.”

Pilinszky János, költő valamelyik interjújában eképp mereng: „A világban tények léteznek, amit mi valóságnak mondunk. A valóság rettenetesen erős és rettenetesen gyengéd. Szubtilis. Az asztal, amit most itt megfogok, kemény tény. Egy gondolat már sokkal finomabb. A valóság pedig teljesen anyagtalan. Erről mondta Rilke: «Rettenetes, hogy a tényektől sohasem tudhatjuk meg a valóságot.» Tudniillik, a tények befalazzák a valóságot. Na, most, a művészet tulajdonképpen nem más, mint áttörni a tényeket és eljutni a valóságig. Ez a filozófia, az irodalom, ez a zene... Minden művészet egyetlen valódi újdonsága és meglepetése, hogy tökéletesen evidens. Azzal az elemi és egyszeri erővel, ahogyan valamikor a gyerekkor hajnalán láttuk először és utoljára a világot.”

Szennay András, volt pannonhalmi főapát elmélkedik: „Tudnunk kell, Jézus keresztje nem veszi le vállunkról a miénket... Aki meghívott bennünket, hogy

kövessük őt, nem azt kívánja-e tőlünk, vegyük fel saját keresztünket? ... A keresztet elfogadni, sőt megszeretni csak a szeretet képes. A kereszt a reménység egyetlen jele. Nem a világnak, hanem Isten bölcsességének a jele, amely a halálból az életre, a földről a mennybe mutat és vezet.”

Ismerősöm, pontosan sose jöttem rá, miért, ki-tüntetett figyelemmel kíséri a Csíksomlyói pünkösdi búcsú történéseit. Már sokadszor indultam oda zarándokolni, amikor ezzel eresztett útra: „A karácsonyi és a húsvéti ünnepkör misztériuma szinte bárki számára követhető. Pünkösöd? – na, ehhez már hinni kell, nagy s mély hit nélkül értelmezhetetlen.”

Csíksomlyó kegytemploma mögött, fönn a Kis-Somlyón, a Salvator-kápolnánál ezrek néznek napba Pünkösöd reggelén. Mennyi szép arc! Ismeretlenségük ellenére a leggyönyörűbbek, amilyeneket valaha látni! Van sápadt-cserzett, sima-ráncos, önfeléd-gondterhelt, sokféle, csupán kapaszkodótnal nincs. Mind autentikusan ragyogó: valami ősi belső fény tündököl rajtuk – a lélek, a hit, a makulátlan tisztaság világossága. Igazzá téve Hamvas Béla sommázását: „A fény csak abban válik áldássá, aki másnak is ad belőle.”, ami mennyivel több az olcsó szlogentől: „A külső is belülről fakad.”

Ismerősöm jó érzéssel szemléli Pünkösödöt. Úgy sejtem, a hitet s Istent keresi saját vallásához, miközben József Attilával sóhajthatja: „Mindenkor idejük van a zsolnároknak. / Gyémánt hegyen állunk, / De zsebünkben kavicsok vannak. / Nagyon elfelejtettük, hogy angyalok voltunk, / Kövér váncosokba tömtük fehér szárnyaink.” S tán sokaknál jobban tudja, bárki vethet keresztet, ám a nem személyre kizárólagos, de abszolút individuális hit az isten-ember kapcsolat különös kegyelme...

Másnap a kelő nap átaranyoz a patak gyöngye páráin, az iménti hideg, fehér ködökön. Hajnalpírt lángol a messzi szirtek fölé, szellő kergette felhőfoszlányok közt izzik a lég, az áldó sugarakon tűztestű galamb verdes, pünkösöd-hírt hozó: látatlanul öröm, hit, lélek árad a világra. Az év legszebb időszakát írjuk: május van, a régi rend szerint Pünkösöd hava, a Szűzanya hónapja. Tavasz bimbó, fésző piros rózsa, rügybontó májusfa, alleluja! Tömött sorok igekeznek templomokba, teljes szívvel éneklük, hegy- s dombháton hullámszik tova: „Egészen szép vagy, Mária!”, „Van egy égi Anyám nékem...”, „Te vagy földi éltünk Vezércsillaga...”, „Aki hittet, reménnyel te benned bízik, az soha életében nem csalatkozik...”

Be szép a világ, mekkora kereszt-titok – Louis Armstrong is trombitába fújhatná, mert ebben a relációban nem naiv illúzió a feltételezés, hogy ami szép, az jó is!

Dr. Milbik József

Főhajtás a 39. gyalogezred hőseinek emléke előtt

EMLÉKTÁBLA FELFEDÉSE ÉS ÜNNEPI KATONAI KONCERT
A SZENT ANNA-SZÉKESEGYHÁZBAN

A Római Katolikus Szent Anna Plébánia Historia Domus feljegyzéseiből Orosz Lőrinc prépost-plébános kutatásai nyomán előkerültek 19. századi dokumentumok, köztük a *Debrecen-Nagyvárad* *Értesítőből* több feljegyzés. (Tudjuk, városunk katolikussága akkoriban a Nagyvárad Püspökséghez tartozott.) Amit a lap már az 1880. június 6-iki számában előre jelzett, hogy emléktábla fog kerülni a római katolikus templom falába, 1880. augusztus 9-én be is következett. „...ünnepélyes gyász isteni tisztelet és emlékünnepe volt a helybeli kath. templomban az 1878-ik évben Boszniában, a dolni-tuzlai csatában elvérzett 39. ezredhez tartozott harcosok emlékére.” Megemlíti az ünnep tiszteletére tartott szentmisét, melyet Huzly Károly prépost-kanonok, kir. tanácsos szolgáltatót „fényes

segédlet mellett”, s a templom közepén „igen díszes ravatal volt fölállítva (...) A helybeli dalárda két gyászdal elzengésével emelte a megható ünnepélyt.”

Az említett lap a későbbiekben is többször megemlékezett a „39-esekről”, például 1885-ben, melyen az ünnepi gyászmise „a 39. gyalogezred azon elhalt vitézeinek emlékére” mondatott, „kik a kustozzai (Észak-Itália, 1866) harcokban estek el.” Az ezred katonái hősiességükkel ekkor érdemelték ki a sárga zászlót, amivel 102 egységből csak 4 dicsekedhetett. Erről hallhattunk a 2014. március 14-én tartott ünnepi megemlékezésen is.

De mit tudunk még a 39. gyalogezredről? Az ezred szü-

letését Mária Terézia, Magyar-és Csehország királynője, később római-német császárné, 1756-os pátensének (törvényerejű rendeletének) köszönheti. A királynőnek háborúhoz volt szüksége az új, magyar ezredre, ugyanis terület-szerzésre törekedett a Balkánon. Így szembekerült a poroszokkal, olaszokkal, bosnyákokkal, majd az oroszokkal és a törökökkel is. A monarchia haderejének keretében küzdő magyar gyalogezred számos csatában vett részt, és tűnt ki. Ezeket a csatákat és ütközeteket sorolja fel az emléktábla, az elesett tiszteket név szerint, a legénységet szám szerint emlegetve 1757-től 1878-ig. (A tábla készítője Boros Sándor, akinek szép 1848-49-es emlékműve áll Honvédtemetőnkben, s a saját síremléke – ill. jelenleg ennek talapzata – is ott található.)

Miért kerülhetett Debrecenbe és épp a Szent Anna-templomba az emléktábla?

Amint Polyák András alezredes a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandárjának törzsfőnökhelyettese a dandár és a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye közös sajtótájékoztatóján elmondta, a 39. gyalogezrednek 1809-től Debrecen lett az egyik toborzóközpontja. Sok tisztje és katonája Debrecenből illetve környékéről származott, így valószínűleg „a város háziezredének” lett tekinthető.

Az írások arról tanúskodnak – mondta Orosz Lőrinc plébános – hogy hadba vonulás előtt a katonák

„Érzé Nagy Frigyes is vele vívó
fegyvereid élet,
és lobogóid előtt egy Bonaparte
megállt.”

(Felirat részlete a 39. gyalogezred nagyerdei emlékművén)

és családjuk többször jöttek a Szent Anna-templomba, és a hagyomány szerint a mostani Fájdalmas Szűzanya-kápolnában található kereszt előtt imádkoztak. Katonazene is csendült fel többször is a templom falai között. Most is hallhattunk egy csodálatos koncertet az idén március 14-én este 18:15-től. A fúvós zenekart Pál István százados karmester vezényelte, amelyen első számként Erkel Ferenc Ünnepi Zene című darabja hangzott el. A zenei számok mellett meghallgathattuk Gyóni Géza Csak egy éjszakára... című versét Majoros Gergő őrvezető előadásában. Elhangzottak irodalmi szemelvények is. Az epizódok az I. világháború élményeiről szóltak. A részleteket Szentesi Csaba őrnagy, görög katolikus táborigazgató és Sajtos Szilárd százados, református táborigazgató adták elő. Hallhattunk halálról, pusztításról, (Isonzóról, Doberdóról), de legkivált emberségről (pl. az állomáson átvonuló katonáknak kenyeret, bort, főtt tojást felkínáló egyszerű emberek jóságáról, emberségéről, a katonák vallásosságáról, hitéről, mikor a nagy becsben tartott Biblia szavaival próbáltak vigasztalódni.

A 39. gyalogezrednek szép emlékműve áll a Nagyerdőn is. Most két hétig volt látható az emléktábla a templomban, de hiteles másolata rá fog kerülni a templom külső falára is, az együttműködés jeleként a honvédség és az egyházak között.

Bérces Mária Klára

Debrecen katolikus templomainak és filiáinak miserendje

Templom rítusa	Templom	Vasárnap	Hétköznap	Egyéb
Latin	Szent Anna Székesegyház Debrecen, Szent Anna u. 15.	7, 8.30, 10, 11.30, 18	Adventben 6, 8, 18 máskor 7, 8, 18 (a szombat esti mise vasárnapinak számít)	Minden hónap 1. szerdáján szentségimádás a 8-as mise után 17.30-ig
	Szent László templom (Domonkos tempom) Debrecen, Füredi u. 6.	7.30 gk, 9.30, 11, 16 angol nyelvű, 18;	Adventben 6.30, 18 Máskor 7, 18, hétfőn 19 egyetemisták szentmiseje (csak szorgalmi időszakban)	
	Szent Család templom Debrecen, Holló László sétány 1.	9, 10.30 gk	18	
	Szent István templom Debrecen, Faraktár u. 78.	9.30	hétfő, szerda, péntek: 7 kedd, csütörtök, szombat: 18	
	Jézus Szíve templom Debrecen, Mikes Kelemen u. 31.	8.30	kedd-szombat 18	
Görög	Megtestesülés temploma Debrecen, Borbíró tér	9 gk, 11	18	
	Szent Péter és Pál templom Debrecen, Vak Bottyán u. 26.	8.30 utr. 9.30, 11.30 rk, 18 vecs.	hétfő-péntek 7.30, téli időszak. 17, nyári időszak. 18 szombaton 17, utána vecs.	
Latin	Istenszülő Oltalma templom Debrecen, Attila tér	6.45, 7.30 utr. 8.30, 10, 12, téli időszak.: 16.45 vecs., 17.30 nyári időszak.: 17.15 vecs., 18	6.45, 7.15, 8, téli időszak.: (szombaton 16.30 vecs.) 17.30 nyári időszak.: (szombaton 17 vecs.) 18	Nagyböjt szerdái és péntekjein előszentelt áldozatú liturgia az esti mise helyett
	Szent Család templom Debrecen-Józsa, Felsőjózsa, Rózsavölgyi út 31.	9, 10.30 gk	szerda 18	
	Szent Erzsébet kápolna Debrecen, Tátra u. 2.	10.30	—	
	Homokkerti kápolna Debrecen, Bujdosó u. 1/B	16.30	—	
	Wolafka-telepi Szent Antal kápolna Debrecen, Wolafka u. 1.	7.30	—	
	Szent Lőrinc templom Ebes, Ady Endre u. 6.	11.30	—	
	Jézus Szíve templom Mikepércs, Mester u. 2.	9	—	
Vegyes	Keresztelő Szt. János templom Hajdúsámson, Béke u. 1.	11.45	—	
	Ökumenikus templom Bocskai kert	10	—	

Jelmagyarázat:

 debreceni plébániatemplom,
vagy székesegyház

 debreceni plébániához,
vagy székesegyházhoz tartozó filia

A „gk” rövidítés: latin rítusú templomban
celebrált görög rítusú
szentmise

Az „rk” rövidítés: görög rítusú templomban
celebrált latin rítusú szentmise

„utr”: utrenye (reggeli dicséret)

„vecs”: vecsernye (esti dicséret)